

**Control del Risc
dels incendis forestals**

NORMES SOBRE L'US DEL FOC

Decret 125/2007

**Govern
de les Illes Balears**

www.caib.es

012 ☎

NOU DECRET

Decret 125/2007
pel qual es dicten
normes sobre
l'ús del foc i es
regula l'exercici
de determinades
activitats
susceptibles
d'incrementar
el risc d'incendi
forestal

NORMES SOBRE L'US DEL FOC

Presentació decret

Al Decret 125/2007 es disposen **les mesures normatives necessàries per prevenir els incendis forestals dins el nou marc** establert per:

- El nou Estatut d'Autonomia. Llei orgànica 1/2007, de 1 de març, per la qual s'aprova l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears
- La Llei de Monts. Llei 43/2003, de 21 de novembre, de monts i la Llei 10/2006, de 28 d'abril, que modifica la Llei 43/2003
- L'aplicació de l'INFOBAL. Decret 41/2005, de 22 d'abril, pel qual s'aprova el Pla especial per fer front al risc d'incendis forestals
- La nova regulació d'ordenació territorial.

Substitueix el Decret sobre prevenció d'incendis vigent des de 1995 (Decret 28/95) i neix amb vocació d'adaptar-se a les noves exigències socials i ambientals i garantir la seguretat dels ciutadans, **evitant la generació d'incendis forestals i facilitant la defensa de persones, infraestructures i recursos naturals front al foc.**

PERIODE DE PERILL D'INCENDIS FORESTALS

S'estableix, amb caràcter general, que l'època de perill d'incendis forestals compren des de **l'1 de maig al 15 d'octubre**, per a totes les illes que conformen la comunitat autònoma.

El Conseller de Medi Ambient podrà modificar el període segons les condicions meteorològiques o altres motius que puguin incidir en el risc d'incendi forestal.

Prohibicions

Està prohibit **tot l'any**

- **Ús del foc en terreny forestal sense autorització**
- **Acampada en monts públics sense autorització**

Excepte: Ús recreatiu en llocs degudament preparats (només als fogons existents, no es poden fer de nous) i fóra de l'època de perill d'incendis.

Està prohibit a **durant l'època de perill, 1 maig - 15 octubre**, en terreny forestal i a les àrees contigües (500 metres)

- **Ús del foc**
- **Crema de pastures permanents quan puguin implicar perill d'incendi forestal**
- **Llençar objectes inflamables, susceptibles de produir un incendi forestal**
- **Impedir o dificultar les servituds d'ús per part dels serveis de prevenció i extinció d'incendis forestals**
- **Llençar o abandonar qualsevol tipus de residu, fets o material combustible susceptible d'originar un incendi**
- **Utilitzar cartutxos o altre tipus de munició cinètica que tenguin tac de paper**

- *A la Serra de Na Burguesa, accedir i transitar vehicles de motor (segons els límits que estableix el Decret), llevat dels vehicles de serveis públics, dels titulars de dret sobre les finques i d'altres que s'autoritzen expressament*
- *Circular amb vehicles de motor fora de les carreteres, camins o pistes, llevat dels vehicles que els titulars del terreny o els seus encarregats utilitzen per a les activitats de gestió, els vehicles de prevenció i extinció d'incendis forestals i d'altres que s'autoritzen expressament*

Excepcions autoritzables:

- *Ús de fumadors en l'activitat apícola*
- *Dins les àrees contigües, l'eliminació mitjançant l'ús del foc de residus, siguin o no forestals*
- *Ús recreatiu del foc a les àrees contigües, i en terrenys urbans susceptibles de produir risc d'incendi forestal*
- *Crema de rostolls en els terrenys agrícoles*

El Conseller de Medi Ambient pot establir durant l'època de perill d'incendis forestals altres prohibicions, segons les condicions meteorològiques o altres motius que puguin incidir en el risc d'incendi forestal.

Prevencions

- Codi Tècnic d'Edificació (Reial Decret 314/2006)

S'ha de complir amb el que estableix el Document Bàsic SI, de Seguretat en cas d'incendi.

- Carreteres, vies fèrries i altres vies de comunicació

Quan travessin terrenys forestals deuran tenir una franja de prevenció d'incendis forestals

- Esteses elèctriques

Quan travessin terrenys forestals deuran tenir una zona de protecció al llarg del traçat

- Abocadors

Els ajuntaments amb abocadors legalitzats que s'hi trobin a terreny forestal o prop d'aquests seran els responsables de que aquests comptin amb una franja de prevenció d'incendis forestals de 50 metres d'amplada com a mínim, que estiguin tancats per impedir el pas a persones no autoritzades, que tinguin una presa d'aigua i estiguin vigilats.

INCENDIS FORESTALS I POBLACIÓ EN ZONA FORESTAL: EVITAR EL RISC

Què és un incendi forestal

És un foc que s'estén sense control pels combustibles forestals situats a terreny forestal. És un fenomen físic i químic que emet una gran quantitat d'energia calorífica.

Els tres components d'un incendi forestal són l'òxigen, el calor i el combustible (triangle del foc).

Hi ha tres factors que afecten l'inici i l'extensió d'un incendi forestal: **el combustible** (quantitat, característiques i distribució espacial), **el temps atmosfèric** i **la topografia**.

Triangle de foc

Població en zona forestal

Els incendis forestals son un risc natural, vinculat a l'activitat humana, present a les nostres illes. Al nostre entorn forestal hi ha molts llocs urbanitzats o amb vivendes disperses que tenen un contacte directe amb el terreny forestal i per tant estan dintre d'una zona de riscos d'incendi forestal.

Aquesta interacció pot esdevenir **un risc** en ambdues direccions: d'una banda el risc que un incendi forestal pugui arribar a una vivenda o conjunt de vivendes, posant en perill vides humanes i béns, i d'altra banda que un incendi forestal pugui començar en la zona de vivendes degut a les activitats humanes i les infraestructures que hi trobem.

Per tant hem d'assumir la responsabilitat d'actuar front al risc si estem en un entorn forestal.

En el cas d'incendis en que es veuen afectades vivendes i urbanitzacions es condicionen els treballs d'extinció que s'han de dedicar a defensar les vivendes deixant com a segon prioritat l'extinció efectiva de l'incendi.

Una actuació preventiva en la zona de contacte pot baixar el nivell de risc i ajudar a optimitzar les actuacions dels recursos d'extinció. S'actua, en aquest cas, disminuint la vulnerabilitat.

TERRENY FORESTAL

Bosc i formacions forestals

Perillositat: probabilitat que es produeixi un incendi forestal amb conseqüències negatives.

POBLACIÓ

Vivendes-activitats-equipaments

Vulnerabilitat: impacte del incendi forestal sobre la societat. Depèn de la resposta de la població enfront al risc.

RISC D' INCENDI FORESTAL

Gravetat potencial: Previsió de severitat dels efectes derivats d'un incendi forestal sobre la població, les infraestructures i el medi ambient.

CONSELLS DE PREVENCIÓ

Les actuacions preventives per disminuir el risc d'incendis forestals en vivendes situades en terreny forestal son principalment, les de silvicultura preventiva, o actuacions sobre el combustible vegetal, en les franges de contacte vivendes – terreny forestal.

**REALITZEM UNA FAIXA DE SEGURETAT.
PROTEGIM-NOS I PROTEGIM EL BOSC**

• Perquè esbrossar

El combustible és un dels tres factors necessaris per a que la combustió pugui produir-se, juntament amb el calor i l'oxigen. Per tant, si actuem sobre aquest factor, modificant-lo, aconseguirem dificultar l'inici i la propagació d'un incendi forestal. L'objectiu és crear una discontinuïtat en la vegetació per disminuir el risc.

• Qui ha d'esbrossar

El Decret 101/1993, de 2 de setembre, estableix que les **urbanitzacions** ubicades a la zona forestal han d'estar dotades d'una franja de seguretat de 50 metres d'amplada mínima, lliure de residus, matoll espontani i vegetació seca que actuarà de tallafocs entre aquesta i la zona forestal. Tanmateix, **una vivenda aïllada** es troba en una situació semblant i pot aplicar

el mateix criteri de prevenció. Es convenient actuar també sobre la vegetació que es troba vora el camí d'accés a la vivenda, per garantir la seguretat en cas de sortida d'emergència, en una franja mínima de 10 metres a cada banda del camí.

Aquest decret estableix a més, que les restes originades per dita neteja hauran de ser retirats en un termini màxim de 30 dies a partir de la finalització dels treballs.

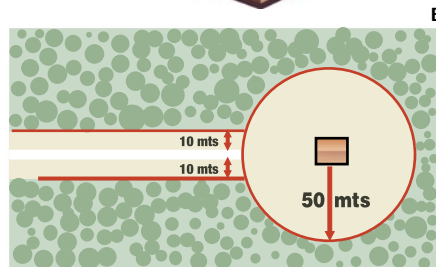
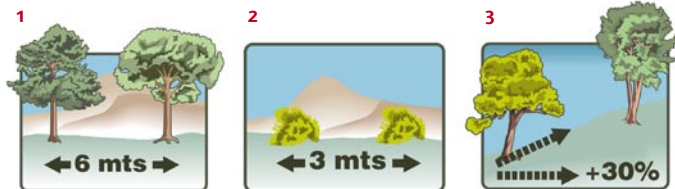

Fig. A / B:
Franja de seguretat de 50 metres d'amplada mínima lliure de residus, i vegetació seca que actua de zona de defensa.

• Com ho hem de fer

Hem d'obtenir autorització administrativa de la Conselleria de Medi Ambient per a realitzar actuacions sobre la vegetació. Per demanar informació podem dirigir-nos a la mateixa conselleria o als Agents de Medi Ambient de la nostra zona, aquest pot concretar damunt el terreny la zona i caràcter dels treballs de prevenció i, si escau, pot expedir l'autorització de tala per als exemplars arboris.

Cal recordar que per a construir en zones delimitades com APR d'incendis (àrees de prevenció de riscos d'incendis), segons els Plans Territorials Insulars, s'ha d'obtenir un informe previ favorable de la **Conselleria de Medi Ambient - Direcció General de Biodiversitat**, necessari per obtenir la llicència d'obra.

L'objectiu de la faixa perimetral de seguretat és trencar la contunitat horitzontal i vertical de la vegetació, per tant les característiques recomanades que deu tenir la faixa són:

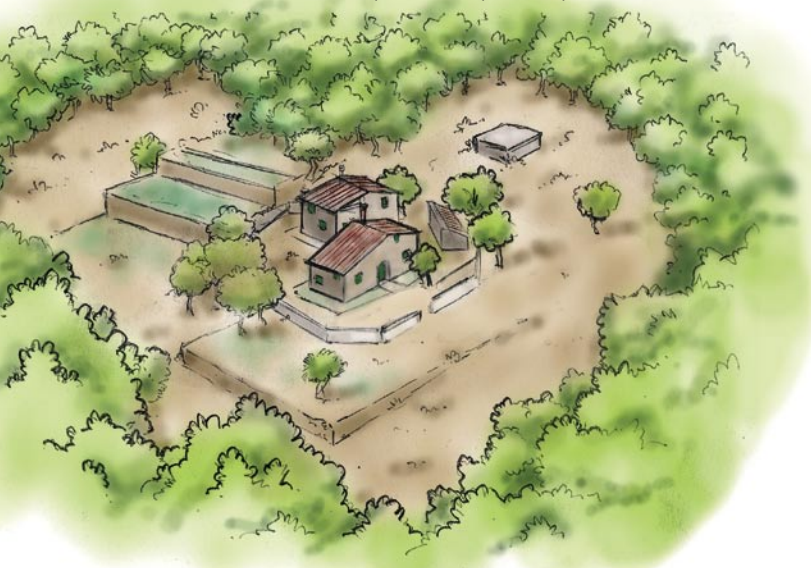
- **Arbrat (1):** distància entre peus, mínim 6 metres (la mateixa distància en relació a les construccions), i esporgats 1/3 de l'alçada fins un màxim de 5 metres. *Fracció de cabuda coberta per al vegetació arbòria: inferior al 50 %.
- **Matolls (2):** fracció de cabuda coberta per matolls i herbàcies: inferior al 20 %. Els matolls tindran una distància entre elles d'un mínim de 3 metres.
- **Restes de vegetals** morts (secs) i podes: s'han de retirar
- **Zones amb pendents (3)** superiors al 30% i barrancs: es convenient que es faci una valoració de la situació de risc per un tècnic competent i s'apliquin les mesures adaptant-les a les circumstàncies.

*Fracció de cabuda coberta: és el percentatge de sòl cobert per al projecció horitzontal de la vegetació.

Altres mesures

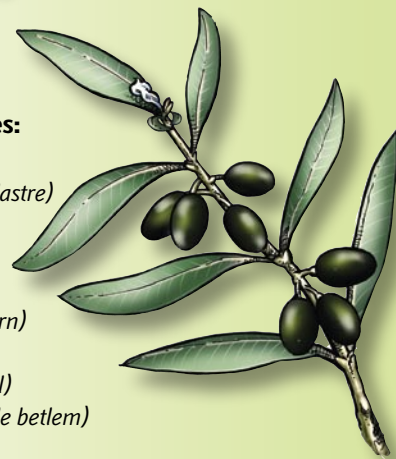
A més de la silvicultura preventiva, com a element principal de prevenció a les vivendes situades a terreny forestal, hi ha altres mesures ben senzilles que deguem conèixer:

- Al jardins i a les tanques de les vivendes s'ha d'evitar la utilització de material inflamable, com ara plàstics, i la implantació de vegetació que crema i propaga ràpidament, com xiprers, brucs, palmeres i pins, substituint-los per altres espècies que mantenen alts nivells d'hidratació al llarg de l'estiu com lledoners, baladres, rosers, etc.

Llistat d'espècies recomanades:

- *Olea europaea* (olivera, ullastre)
- *Prunus avium* (cirerer)
- *Buxus sempervirens* (boix)
- *Pistacia lentiscus* (mata)
- *Rhamnus alaternus* (aladern)
- *Hedera helix* (heura)
- *Daphne gnidium* (matapoll)
- *Ruscus aculeatus* (cirerer de betlem)
- *Rubia peregrina* (rogeta)
- *Smilax aspera* (artíjol)
- *Viburnum tinus* (marfull)
- *Quercus sp.* (carrasca, alzina, alzina surera, roure)
- *Juniperus communis* (ginebró)
- *Arbutus unedo* (arborcer)
- *Rhamnus lycioides* (arçot)
- *Rubus sp.* (romegueró)
- *Osyris alba* (ginestó)
- *Halimium halimifolium* (esteperola)
- *Atriplex halimus* (salat blanc)

Totes les xemeneies de les construccions han de comptar amb matagospires i preferentment estaran protegits amb una malla metàl·lica de diàmetre de llum inferior a 1 cm. A l'exterior de les vivendes es recomana l'existència d'una presa d'aigua.

MESURES EN CAS D'INCENDI FORESTAL

Al bosc :

Cal mantenir la calma.
Si esteu amb un grup no us disperseu.

No fugir coster amunt quant el foc pugi, cal intentar cercar una clariana o passar a la zona cremada.

No refugiar-se a coves ni en fondalades on es pot acumular el fum.

Per poder respirar millor es pot banyar un mocador per protegir nas i boca.

A casa :

No s'ha d'abandonar la casa si no hi ha ordre d'evacuació, pot ser el lloc més segur.

Cal deixar les tanques de la finca obertes.

Cal tancar portes i finestres, i tapar les entrades d'aire amb draps humits.

S'han de desconnectar els subministraments de gas butà, natural, gas-oil, etc.

Al cotxe:

No abandonar el vehicle, el risc d'explosió dels dipòsits de combustible és inferior al risc d'ésser cremat o ofegat pel fum.

No conduïu a través de fum dens.

S'han d'encendre les llums de posició i apagar el motor.

Tancar les finestres i entrades d'aire.

Estireu-vos al terra del vehicle tapeu-vos amb roba tota la pell.

Continueu al vehicle fins que el front principal hagi passat.

*Avisar al servei
d'emergència 112*

Prevenir és actuar

EVITA EL FOC

Govern
de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient
Direcció General de Biodiversitat

IBANAT
Institut de la Natura

www.caib.es

012 ↶

North East South West
INTERREIG IIIC

